

Entreprenörskap, jobb och tillväxt

Globaliseringsrådet 1 oktober 2008

Anders Borg
Finansminister

Politikens inriktning

- **Mål**
  - Fler i arbete och minskat utanförskap
- **Vägen dit**
  - Återupprättad arbetslinje genom ytterligare reformer som gör det mer lönsamt att arbeta, enklare och billigare att anställa samt gör det mer förmånligt att driva företag
  - Sunda offentliga finanser och minskad skuldsättning innebär fortsatt minskad utsatthet i en värld präglad av finansiell turbulens
- **Restriktioner**
  - De budgetpolitiska målen
  - Konjunkturläget – finanspolitiken ska inte förstärka konjunktursvängningar
- **Långsiktiga utmaningar**
  - Demografin
  - Klimatet
  - Fortsatt globalisering

För att möta utmaningarna krävs hög produktivitet och ökad sysselsättning

- **Produktivitetens bestämningsfaktorer**

- Bättre entreprenörsklimat
- Mer kunskap i skolan
- Satsningar på forskning och förbättrat innovationsklimat
- Mer konkurrens
- Bättre infrastruktur
- Öppenhet och frihandel
- Förmåga till omställning, genom flexiblare arbetsmarknad och minskade marginaleffekter

- **Sysselsättningens bestämningsfaktorer**

- Företagens efterfrågan på arbetskraft
- Hushållens utbud av arbetskraft
- Arbetsmarknadens funktionssätt så som hur väl lönesättningen och andra institutioner fungerar på arbetsmarknaden

Entreprenören i en dynamisk ekonomi – en förändringsagent för tillväxt

- Introducera nya produkter och produktionsmetoder eller höja kvaliteten på de befintliga
- Öppna och skapa nya marknader
- Utnyttja nya produktionsfaktorer
- Organisera företag, produktion eller försäljning på ett nytt sätt
- Finansiera investeringar på ett nytt sätt

Entreprenörsklimatet påverkar produktivitetstillväxten på kort och lång sikt

- **Större förmåga att ställa om och anpassa produktionen till förändringar**
- **Ny teknik, nya organisationsformer och nya produktionsmetoder introduceras snabbare**
- **Satsningar på forskning och utveckling omsätts mer effektivt i innovationer som når kommersiella framgångar**

Entreprenörskap ger jobb

- Högre produktivitetstillväxt
  - En oväntat hög produktivitetstillväxt betyder på kort sikt att arbetskraftskostnaderna sjunker per producerad enhet och att efterfrågan på arbetskraft ökar
- Skärpt konkurrens
  - Nya företag etableras ofta på marknader med bristande konkurrens; entreprenörer minskar befintliga strukturers dominerande ställning
- Bättre omställningsförmåga
  - Minskad risk för att arbetslöshet ska uppvisa persistens- eller hysterisiseffekter och bita sig fast på höga nivåer

Företagande – vad är viktigt?

- Det ska löna sig att driva företag
- Lägre anställningskostnader och konkurrenskraftigt skattesystem
- God försörjning av riskkapital
- Det måste vara tillåtet att misslyckas
- Bättre konkurrens i privat sektor och offentligt finansierad verksamhet
- Minskad regelbörda
- Offentliga investeringar för framtiden

Det ska löna sig att driva företag

- Sänkt inkomstskatt
- Lex Ugglan har slopats och förmögenhetsskatt avskaffats
- Utvärdering och reformering av 3:12-reglerna
- Sänkt bolags- och expansionsfondsskatt från 28 procent till 26,3 procent
- Skatteavdrag för hushållstjänster
- Ändrad redovisningsperiod för momsinsbetalningar
- Önskad skatteplanering stoppas

Lägre anställningskostnader och konkurrenskraftigt skattesystem

- Lägre anställningskostnader
  - Socialavgifterna sänks med 1 procentenhet
  - Sänkt kostnad för att anställa genom nystartsjobb, instegsjobb och nyfriskjobb
  - Sänkt kostnad för att anställa genom sänkta arbetsgivaravgifter för äldre och unga
- Konkurrenskraftigt skattesystem

God försörjning av riskkapital

- Kraftfullt paket för att öka kvinnors företagande
- En starkare företagsinteckning
- Ökade medel till Nutek, Almi och Vinnova
- Fördubbling av maxbelopp för mikrolån till små- och nyföretagare
- Översyn av statliga kapitalförsörjningsinsatser

Reformerad konkurslagstiftning – det måste vara tillåtet att misslyckas

- OECD: En av de mest centrala förklaringsfaktorerna för ett gott entreprenörsklimat
- Företag som startas av entreprenörer med tidigare "misslyckande" bakom sig växer snabbare och genererar fler jobb
- "Serieentreprenörer" driver upp ett stort antal företag som ofta växer snabbt – sannolikt gör de dock en eller annan konkurs
- Hård attityd mot konkurser – konkurser för små bolag leder ofta till kvarvarande skulder för ägaren, p.g.a. personlig borgen eller personligt ansvar för skatteskulder

Bättre konkurrens i privat sektor och offentligt finansierad verksamhet

- Ökat tillträde till offentligt finansierad verksamhet
  - Lag om valfrihetssystem (LOV)
  - Fokus på offentlig upphandling
  - Konfliktlösningsmekanism i konkurrenslagen
  - Minskat statligt ägande
- Ökad konkurrens i privat sektor
  - Konkurrensverket kartlägger situationen
  - Kommerskollegium informerar utländska tjänsteföretag

Minskad regelbörda

- Minskade administrativa bördor med 25 procent till 2010
- Ett regelråd inrättas
- Slopas medfinansiering i sjukförsäkringen
- Minskat uppgiftslämnande om periodiseringsfonder och vissa kontrolluppgifter
- Lättare få F-skattsedel

Offentliga investeringar för framtiden

- **Ökade satsningar på forskning och utveckling**
- **Satsningar på kvalitet utbildningssystemet**
- **En strategi för entreprenörskap i skolan tas fram**
- **Ökade infrastrukturinvesteringar**
- **Företagares sociala trygghet förbättras**
- **Främjande av invandrares företagande**
- **Finansiellt stöd till Ung företagsamhet m.m.**

Gazelles :Exceptionally fast growing SMEs

D.J. Storey

Warwick Business School

1 October 2008, Stockholm

Structure

- 1. Why are gazelles important?
- 2. What do we know about them?
- 3. Can we forecast with any accuracy who will be the gazelles of the future?
- 4. What does this level of knowledge mean for public policy makers seeking to promote enterprise and entrepreneurship in a country (like Sweden)?

Why are gazelles important?

- Four of the largest US companies in terms of market capitalisation in August 1999 were less than 20 years old
- They were : Microsoft, Cisco Systems, MCI and Dell
- Their total value was equivalent to 13% of US GDP.
- Today you would add Google to that list

Source: B. Jovanovic, (2001) New Technology and the Small Firm, Small Business Economics ,Vol. 16, no 1, pp53-55

Why are gazelles important?

Of every 100 new firm starts:

- 40 cease in 3 years
- 60 have ceased in 10 years

Of the surviving 40:

- The largest 4 will, in aggregate, have the same employment as the other 36

So:

- 4% of those that start end up creating 50% of the jobs

What do we (actually) know about gazelles?

- They are found in (almost) every sector but are (slightly) more likely to be found in high technology
- Their growth is characterised by rapid bursts and even declines
- Very few grow rapidly over long periods of time
- Europe seems to produce fewer of them than the US

What do we (pretend) we know about them?

- Run by thrusting individuals, driven to grow their business
- They are owned by clear sighted individuals capable of identifying and exploiting market opportunities
- They constitute management exemplars to which all other businesses should aspire

Forecasting?

Can we forecast with any accuracy who will be the gazelles of the future?

So, Can we forecast with any accuracy who will be the gazelles of the future?

Sadly we are much better at reporting why existing gazelles have grown than forecasting which ones will grow in the future!!

UK Gazelles

- **Examined gazelles in 1992-6**

Firms with annual sales of £5m to £100m that grew by >30% per annum over the previous 4 years

- **Examined what happened to them 1997-2001**

Results

- Firms that grow fast over one four year period return to the “industry average” in the later period.
- The factors that “explain” growth in one four year period are not the same as those that explain growth in the previous four year period
- Some factors have the “wrong” sign – new product development; equity selling

Can we forecast with any accuracy who will be the gazelles of the future?

- Most models don't tell you what proportion of the variance of firm growth they explain
- Where they do...the models "explain" 5 to 10% of the variance of firm growth

Are there no reliable indicators?

Some variables turn up in several studies

1. Younger firms grow faster than older firms
2. Sector
3. Limited liability legal form
4. Location
5. Founder Education enhances growth
6. Male owners more likely to have faster growing firms

Are there no reliable indicators?

Most “explanations” have a much more mixed picture

- Prior business ownership
- Motivation of owner(s)
- Introducing innovative products
- Human resource/ training policies

What does this level of knowledge mean for public policy makers seeking to promote enterprise and entrepreneurship in a country (like Sweden)?

Public policy implications in a country (like Sweden)

- There is a debate about whether Gazelles are less important in Sweden as a source of new jobs than in other countries {Davidsson and Delmar((2003) and Henrekson and Johansson (2008)}
- This is odd and needs investigation
- Sweden has the best data available

Public policy implications in a country (like Sweden)

More generally :

The evidence-base [OECD (2008)] points to stronger evidence of impact upon enterprise and entrepreneurship of macro over micro policies

Micro enterprise/ entrepreneurship policy focuses on

- Access to Finance
- Enterprise culture
- Advice and assistance
- Technology
- Management training

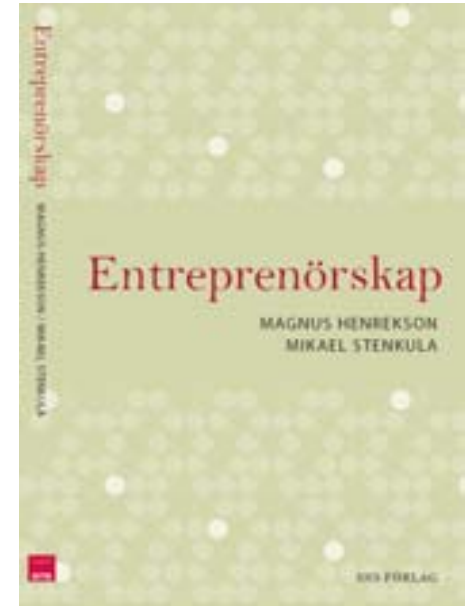
Five macro impacts

- Overall macro policy
- Tax and welfare regime
- Regulation
- Immigration
- Competition

Overall

- **Gazelles are a major source of new jobs in most developed economies...but for Sweden this is still disputed**
- **The “dispute” can easily be resolved**
- **Generally, gazelle forecasting is weak**
- **Based on evidence of impact, enterprise policy regimes are placing more emphasis upon “macro” rather than “micro” policies.**

Entreprenörskapets villkor och drivkrafter

Magnus Henrekson

Globalisering, innovation och entreprenörskap

1 oktober 2008

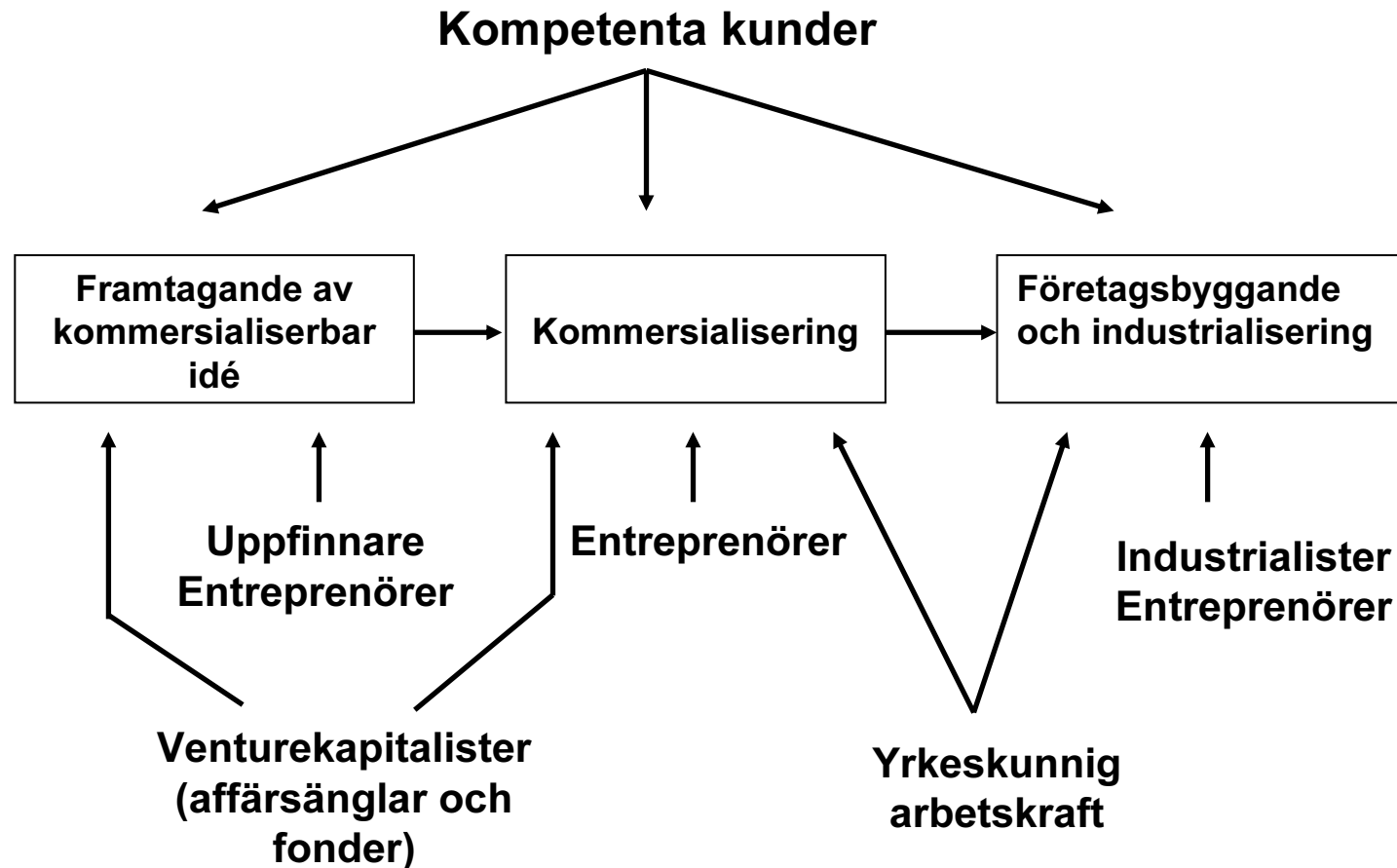
Vad är entreprenörskap?

Kommer i olika former

Det mesta företagandet är inte entreprenöriellt

Finns inget inneboende produktivt i entreprenörskap; var sällan produktivt före år 1000

Entreprenörskap del av helhet

Entreprenörsräntan

- Den ”överavkastning” som en entreprenör kan generera genom att aktivt skapa eller generera nya möjligheter.
- Uppstår när en entreprenör framgångsrikt kombinerar resurser på nya sätt.
- Ersättning för den unika icke-replikerbara kompetens som entreprenörer bidrar med, en egen produktionsfaktor!

Entreprenörsräntan forts.

- Den enskilde entreprenörens jakt efter entreprenörsränta som gör att denne tar sig an entreprenöriella projekt.
- Försvinner efterhand; större delen av avkastningen till kunderna (> 95 % enligt en beräkning).

Ekonomisk politik

Direkta insatser:

- **Subventioner, företagsstöd, finansiellt kapital m m – leder ofta till fel sorts entreprenörskap**

Institutionella förutsättningar:

- **Grundläggande fri- och rättigheter och skydd för den privata äganderätten**
- **Sparande och kapitalbildning (institutionalisering)**
- **Skatter och skattestruktur (nästa bild)**
- **Regleringen av produkt- och faktormarknader (t ex arbetsmarknaden, välfärdstjänster)**

Beskattning

Positiv effekt

- **Lättare undvika skatt som egenföretagare (ofta ej E)**
- **Om inkomst från E beskattas lägre**
- **Reavinstbeskattning som ej uppmuntrar inlåsnig**

Negativ effekt

- **Entreprenörsräntan efter skatt lägre; de riktigt lovande men riskfyllda projekten väljs bort**
- **Mindre resurser att expandera verksamhet; hög skatt får effekt även om entreprenören inte drivs av vinstmotiv**

Slutsatser

- **Entreprenörsfunktionen nyckelroll för förnyelse, ekonomisk utveckling, jobbskapande och...**
- **.... entreprenörsränder är en förutsättning för att entreprenörskap ska uppstå och utövas.**
- **Ekonomiska politiken har en nyckelroll**
  - Detaljerna viktiga
  - Uppmuntra till produktivt E och inte till icke-entreprenöriellt egenföretagande eller icke-produktivt E
  - Arbetsspecialiseringen är det produktiva E:s källa
  - Portabel trygghet (för dem som ska anställas!)
  - Sparande tillgängligt för företagsstarter
  - Skattemässig neutralitet mellan ägar- och finansieringsformer

Pernilla Andersson Joonas

Institutet för social forskning (SOFI)

Stockholms universitets Linnécentrum för integrationsstudier
(SULCIS)

Egenföretagande i Sverige

- Egenföretagarnas villkor och betydelse för ekonomin diskuteras allt oftare
- De nya, ofta små företagen som drivs av egenföretagare antas kunna vara en viktig drivkraften bakom ekonomisk tillväxt i framtiden – entreprenörer
- För vissa kan egenföretagande vara ett sätt att skapa en sysselsättning åt sig själv om man har svårt att hitta ett arbete – nödvändighetsföretagande

Egenföretagande i Sverige

Källa: Registerbaserade sysselsättningsstatistiken 2005, SCB

- **Alla: 9,4 % av alla sysselsatta, 24-64 år var egenföretagare**
- **Män: 13,0 %**
- **Kvinnor: 5,6 %**

Egenföretagande i Sverige

Källa: Registerbaserade sysselsättningsstatistiken 2005,
SCB

Födelseland	Andel egenföretagare bland sysselsatta, 24-64 år
Sverige	9,4
Norden (utom Sverige)	8,0
EU15 (utom Danmark, Finland, Sverige)	12,8
Europa (utom EU15 och Norden)	7,6
Afrika	6,1
Nordamerika	9,4
Sydamerika	4,3
Asien	15,8
Oceanien	10,5
Sovjetunionen	11,1

Inkomster från egenföretagande

- Egenföretagare har i genomsnitt lägre inkomster än anställda, men det är svårt att jämföra.
- Kan jämföra mellan olika grupper egenföretagare.
  - Finns det inkomstskillnader mellan infödda och invandrade egenföretagare?
- Icke-västliga invandrare har i genomsnitt betydligt lägre inkomster än infödda även efter hänsyn är taget till skillnader i bransch.

Inkomster från egenföretagande forts.

- **Möjliga förklaringar:**
  - **Invandrare har lägre reservationsinkomst – man accepterar att driva sitt företag och få en lägre inkomst. Kan bero på att alternativet till egenföretagande oftare är arbetslöshet för icke-västliga invandrare.**
  - **Diskriminering (kunder, banker, fastighetsägare)**

Är egenföretagare lyckligare än anställda?

- Det är inte bara pengar som spelar roll för valet att bli egenföretagare.
- Är egenföretagare mer nöjda med sitt arbete och sitt liv i allmänhet än anställda?
- Egenföretagare är mer nöjda med sitt arbete än anställda, dock inte mer nöjda med sitt dagliga liv.
- Men egenföretagande inte bara positivt: arbetar mer och mer ansvar. Finns det skillnader i hälsa?
- Nej, inga tydliga skillnader.

Vilka lämnar egenföretagande?

- Vilka lämnar i störst utsträckning egenföretagande? Vad lämnar man för?
- Omkring 32 % bland nya egenföretager lämnar inom ett år. Inga stora skillnader mellan grupper. Tar man hänsyn till bransch finns inga skillnader mellan t.ex. män och kvinnor, infödda och icke-västliga invandrare.
- MEN betydande skillnader beträffande vad man gör efteråt. T.ex. vanligare bland icke-västliga invandrare att bli arbetslös och vanligare bland infödda att bli anställd.

Avslutning

- **Entreprenörer behövs för tillväxt och jobbskapande och för en del är egenföretagande det enda sättet att få en sysselsättning på**
- **Egenföretagande betraktas som en mer riskfylld sysselsättning än att vara anställd**
- **Egenföretagare har i genomsnitt lägre inkomster än anställda men de är mer nöjda med sitt arbete**
- **För en del kan egenföretagande vara mycket lyckosamt men för andra kan det innebära låga inkomster, mycket arbete och små**

www.sofi.su.se

www.su.se/sulcis